Mengekalkan Integriti Kewangan

Bank Negara Malaysia terus memperkukuh kerjasama dan meningkatkan penyelarasan AML/CFT untuk mencegah, mengesan, menghalang dan menumpaskan jenayah kewangan dengan lebih baik.

Peranan Bank Negara Malaysia

Sebagai pihak berkuasa berwibawa, Bank Negara Malaysia (BNM) mentadbir Akta Pencegahan Pengubahan Wang Haram, Pencegahan Pembiayaan Keganasan dan Hasil daripada Aktiviti Haram 2001 (Anti-Money Laundering, Anti-Terrorism Financing and Proceeds of Unlawful Activities Act 2001, AMLA 2001). Hal ini termasuk peranan BNM sebagai unit perisikan kewangan (financial intelligence unit, FIU) negara dan pihak berkuasa penyeliaan bagi institusi pelapor[1] berkaitan dengan pencegahan pengubahan wang haram dan pencegahan pembiayaan keganasan (anti-money laundering and countering financing of terrorism, AML/CFT). BNM bekerjasama dengan pelbagai pihak berkepentingan untuk memastikan pengukuhan rangka kerja AML/CFT yang menyeluruh dan mantap. Sehubungan dengan itu, BNM memanfaatkan Jawatankuasa Penyelaras Kebangsaan bagi Pencegahan Pengubahan Wang Haram (National Coordination Committee to Combat Money Laundering, NCC), sebuah platform antara agensi kebangsaan[2] yang bertanggungjawab terhadap penyelarasan, pelaksanaan dan pemantauan inisiatif AML/CFT Malaysia.

Pelan Hala Tuju NCC 2021–23 (NCC Roadmap) telah dibangunkan untuk memastikan pelaksanaan langkah bersasar bagi memelihara integriti rejim AML/CFT negara, serta memastikan pematuhan terhadap piawaian antarabangsa yang ditetapkan oleh Pasukan Petugas Tindakan Kewangan (Financial Action Task Force, FATF). Memandangkan pelaksanaan kebanyakan pelan tindakan hampir selesai, NCC sedang membangunkan satu set pelan strategik baharu. Pelan ini dijangka memacu langkah selanjutnya untuk mengukuhkan lagi inisiatif AML/CFT dan meningkatkan rejim pencegahan pembiayaan percambahan senjata pemusnah (countering proliferation financing, CPF) di Malaysia. Pelan Hala Tuju baharu ini dijangka dilaksanakan pada separuh kedua tahun 2024.

Sebagai ahli FATF dan Asia/Pacific Group on Money Laundering (APG), Malaysia menjalani Penilaian Bersama (Mutual Evaluation, ME) secara berkala. ME untuk Malaysia sebelum ini telah dilaksanakan pada tahun 2015[3]. ME ialah proses penilaian setara (peer review)[4] oleh negara anggota yang meliputi bidang teras seperti rangka kerja perundangan dan institusi, langkah-langkah pencegahan dan tindakan penguatkuasaan yang diambil. Hasil laporan ME merupakan bahan rujukan penting bagi komuniti kewangan antarabangsa dalam penilaian usaha sebuah negara untuk meningkatkan rejim AML/CFT agar selaras dengan piawaian global, dan memastikan penggunaan piawaian yang konsisten di seluruh dunia untuk meningkatkan keberkesanan memerangi jenayah kewangan secara keseluruhan. ME Malaysia yang akan datang pada tahun 2024-2025 akan memberikan tumpuan pada penilaian pematuhan dan keberkesanan dalam mematuhi Piawaian FATF[5] yang dikemas kini, termasuk

[1] Institusi pelapor ditakrifkan dalam Jadual Pertama AMLA 2001. Institusi ini termasuk institusi kewangan, Institusi Kewangan Bukan Bank (Non-Bank Financial Institutions, NBFI) dan Perniagaan dan Profesion Bukan Kewangan yang Ditentukan (Designated Non-Financial Businesses and Professions, DNFBP).

[2] Ahli-ahli NCC termasuk Jabatan Peguam Negara, Suruhanjaya Syarikat Malaysia, Jabatan Imigresen Malaysia, Lembaga Hasil Dalam Negeri Malaysia, Lembaga Perkhidmatan Kewangan Labuan, Suruhanjaya Pencegahan Rasuah Malaysia, Kementerian Perdagangan Dalam Negeri dan Hal Ehwal Pengguna, Kementerian Kewangan, Kementerian Luar Negeri, Kementerian Dalam Negeri, Kementerian Perdagangan Antarabangsa dan Industri, Pusat Pencegahan Jenayah Kewangan Nasional, Jabatan Pendaftar Pertubuhan Malaysia, Polis Diraja Malaysia, Jabatan Kastam Diraja Malaysia, Suruhanjaya Sekuriti Malaysia dan BNM.

[3] Penerbitan laporan ME 2015 Malaysia boleh dicapai menerusi https://www.fatf-gafi.org/en/publications/Mutualevaluations/Mer-malaysia-2015.html

[4] FATF dan APG melaksanakan ME untuk menilai pematuhan negara anggota terhadap piawaian antarabangsa untuk memerangi pengubahan wang haram dan pembiayaan keganasan (*money laundering and terrorism financing,* ML/TF). Penilaian ini melibatkan penilaian setara, iaitu dengan cara negara anggota menilai semula rangka kerja AML/CFT satu sama lain.

[5] Piawaian FATF ialah piawaian global yang disahkan pada peringkat antarabangsa untuk memerangi pengubahan wang haram dan pembiayaan pengganas.

langkah-langkah yang diambil untuk menangani jurang yang dikenal pasti dalam laporan ME Malaysia tahun 2015.

Oleh kerana proses ME memerlukan pendekatan yang melibatkan seluruh negara (*whole-of-nation approach*), sebuah Pasukan Petugas ME telah ditubuhkan pada bulan Februari 2023 yang terdiri daripada wakil ahli-ahli NCC bagi memastikan penyelarasan dan kesediaan pihak berkepentingan[6] untuk menjalani proses ini. Pasukan Petugas memusatkan sebahagian besar tumpuannya sepanjang tahun 2023 untuk menilai jurang dan merumuskan pelan tindakan bagi memastikan pematuhan Malaysia terhadap Piawaian FATF. Pasukan Petugas juga membantu memudahkan pengenalpastian sumber kepakaran yang bersesuaian dalam kalangan ahli NCC untuk melaksanakan pembaharuan dan penambahbaikan yang wajar kepada langkah pengawalan dan penyeliaan.

Memperkukuh Hubungan Antarabangsa

Berikutan sifat jenayah kewangan yang berkembang dan merentas sempadan, BNM terus mengukuhkan kerjasama dengan pihak berkuasa luar negara

Inisiatif pembinaan keupayaan AML/CFT diterajui BNM

Program bantuan teknikal yang dianjurkan untuk Financial Information Unit Qatar pada bulan Mei dan Ogos 2023

FATF Standards Training Course untuk ahli APG pada bulan November 2023

[6] Termasuk institusi kewangan dan DNFBP.

untuk memastikan penyelarasan rentas sempadan yang lebih baik. Pada bulan Februari 2023, BNM memeterai MOU yang diperbaharui dengan Australian Transaction Reports and Analysis Centre (AUSTRAC). Berdasarkan MOU yang ditandatangani pada tahun 2003, penambahbaikan yang dikemukakan termasuk peluasan liputan untuk membolehkan kerjasama yang lebih erat berkaitan dengan cabaran keselamatan yang dihadapi rantau ini di bawah rangka kerja Comprehensive Strategic Partnership (CSP) antara Malaysia dengan Australia. BNM juga bekerjasama dengan Financial Follow-Up Unit, Palestin untuk memuktamadkan MOU bagi memudahkan pertukaran risikan kewangan. MOU ini ditandatangani dalam satu acara berasingan semasa mesyuarat Pleno Egmont[7] pada bulan Januari 2024.

BNM juga terus mewakili Malaysia sebagai pengerusi bersama Financial Intelligence Consultative Group (FICG).[8] Dengan kerjasama FICG, BNM berjaya menganjurkan Hackathon AML/CFT maya dari bulan Jun hingga Julai 2023. Program *hackathon* ini menyediakan ruang untuk mempamerkan idea-idea inovatif bagi memerangi jenayah kewangan serta pemikiran reka bentuk (*design thinking*) untuk menggalakkan kerjasama antara sektor swasta dengan sektor awam. BNM juga terus menjalinkan kerjasama dengan ahli FICG lain seperti Singapura, Indonesia, Filipina dan Australia untuk memerangi jenayah kewangan transnasional di bawah Multi-Jurisdictional Anti-Fraud Project dan Regional Information Sharing Platform.[9]

Usaha Kerjasama Serantau Pendigitalan AML/CFT: Rumusan Hackathon AML/CFT 2023

Dengan tema 'Mengatasi Jenayah Kewangan melalui Penyelesaian Inovatif', matlamat Hackathon AML/CFT maya adalah untuk menggalakkan pendekatan yang inovatif bagi memerangi jenayah kewangan dengan penggunaan teknologi digital terkini.

Lebih 660 individu dari lebih 20 negara rantau Asia dan Pasifik telah menyertai acara ini. Penyertaan terdiri daripada pelbagai segmen masyarakat, termasuk badan pengawalseliaan dan agensi penguatkuasaan undang-undang (law enforcement agencies, LEA), institusi kewangan, komuniti fintech dan institusi pendidikan.

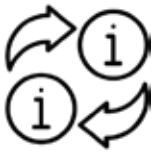
Tiga prototaip dipilih sebagai pemenang daripada 43 penyertaan yang disenarai pendek. Ketiga-tiga prototaip mempamerkan potensi keupayaan terkini untuk menjana dan mengatasi jenayah kewangan yang kompleks dengan memanfaatkan teknologi digital. Butiran lanjut mengenai tiga prototaip pemenang boleh dilihat dalam Gambar Rajah 1. Seiring dengan penguasaan digital yang semakin pesat oleh masyarakat, BNM akan terus mempromosikan penggunaan teknologi untuk memajukan usaha pencegahan dan penguatkuasaan AML/CFT.

[7] FIU Egmont Group menyediakan platform bagi pertukaran kepakaran dan risikan kewangan yang selamat untuk memerangi ML/TF, sambil memupuk komunikasi yang lebih baik dalam kalangan FIU.

[8] FICG ialah sebuah badan serantau bersama yang terdiri daripada ketua dan wakil kanan Unit Perisikan Kewangan (FIU) dari ASEAN, New Zealand dan Australia.

[9] Maklumat lanjut mengenai inisiatif AML/CFT antarabangsa dan serantau BNM boleh didapati dalam Bab 2.5 Libat Urus Antarabangsa.

Gambar Rajah 1: Prototaip Pemenang

	Verifier (Australia)	RMATES (Malaysia)	KoderX (Singapura/Malaysia)
Penerangan	Platform perkongsian maklumat antara institusi perbankan berkaitan risiko jenayah kewangan pelanggan serta bercirikan perlindungan privasi.	Alat pengesan corak dan anomali dalam jejak digital peranti mudah alih untuk pengenalpastian aktiviti mencurigakan secara langsung.	Mekanisme pertahanan terhadap serangan perisian hasad (*malware*) dan penipuan penyamaran, dengan penyulitan menyeluruh (*end-to-end encryption*) yang selamat.
Manfaat utama	Platform yang membolehkan pengguna memperoleh risikan yang mendalam.	Mencegah risiko kerugian kewangan bagi pengguna.	Mempertingkatkan komunikasi antara institusi perbankan dengan pelanggan.
Ciri Teknologi	Perkongsian data peribadi yang tidak sulit secara selamat dan terjamin.	Analisis anomali yang berasaskan kaedah pembelajaran mesin.	Aplikasi yang dilindungi oleh algoritma penyulitan yang selamat.

Sumber: Bank Negara Malaysia

Penyeliaan AML/CFT untuk Meningkatkan Budaya Pematuhan

BNM menggunakan pendekatan berasaskan risiko dalam menyelia pematuhan AML/CFT untuk kira-kira 30,000 institusi pelaporan meliputi pelbagai sektor. BNM menekankan tumpuan dan sumber penyeliaan berdasarkan penilaian kepentingan dan risiko terhadap sektor dan institusi.

Keberkesanan pematuhan AML/CFT adalah berteraskan penyeliaan yang kukuh dan jangkaan yang jelas yang ditetapkan terhadap institusi pelapor yang selaras dengan piawaian antarabangsa yang ditetapkan oleh FATF. Pada tahun 2023, BNM telah menyemak semula dokumen dasar AML/CFT dan Sekatan Kewangan Bersasar (Targeted Financial Sanctions, TFS) untuk institusi kewangan, serta dokumen dasar DNFBP dan NBFI selaras dengan Piawaian FATF yang telah dikemas kini. Untuk tujuan ini, tujuh libat urus telah dijalankan dengan institusi kewangan dan DNFBP untuk menyampaikan tentang pindaan penting yang dinyatakan dalam dokumen dasar itu. Dokumen dasar ini telah diterbitkan pada bulan Februari 2024.

BNM meneruskan usaha untuk meningkatkan kesedaran dalam keseluruhan sektor swasta dan awam untuk mendukung budaya memelihara integriti, ketelusan dan akauntabiliti. Persidangan industri mengenai AML/CFT merupakan salah satu cara untuk BNM memajukan agenda ini. Satu contoh persidangan industri ialah kerjasama BNM dengan Asian Institute of Chartered Bankers (AICB) untuk menganjurkan International Conference on Financial Crime and Terrorism Financing (IFCTF). BNM juga menyediakan kepakaran teknikal untuk Persidangan Kebangsaan Suruhanjaya Syarikat Malaysia (SSM). Acara-acara ini memberikan ruang kepada peserta utama daripada sektor swasta dan awam untuk membincangkan trend terkini dalam jenayah kewangan dan hal ehwal pematuhan AML/CFT dengan banyak pakar dalam pelbagai bidang dan pengamal industri yang berpengalaman.

BNM terus menggunakan strategi pelbagai saluran untuk mengukuhkan kesedaran sektor DNFBP mengenai inisiatif AML/CFT terbaharu. Strategi ini termasuklah menerbitkan buletin secara berkala yang boleh diakses oleh institusi pelapor DNFBP melalui saluran platform elektronik (E-Platform) yang khusus. E-Platform yang dilancarkan pada tahun 2022, kini, telah dilanggan

sepenuhnya oleh sebahagian besar institusi pelapor dalam sektor DNFBP (kira-kira 28,000 pengguna berdaftar). Program jangkauan BNM juga disokong oleh inisiatif yang diterajui industri, seperti perkongsian tentang amalan terbaik untuk menyokong pematuhan industri terhadap penyeliaan dan pengawalan.

BNM menggunakan pelbagai pendekatan penyeliaan untuk melaksanakan penyeliaan berasaskan risiko dengan berkesan terhadap DNFBP dan NBFI. BNM memberikan tumpuan pada semakan penyeliaan di premis dan luar premis institusi pelapor kepada sektor berisiko lebih tinggi. Hasilnya, 161 libat urus penyeliaan telah dijalankan pada tahun 2023, iaitu peningkatan melebihi sekali ganda daripada tahun sebelumnya. Semakan yang dijalankan menilai keberkesanan lembaga pengarah dan pengurusan kanan dalam melaksanakan langkah-langkah risiko dalaman serta pematuhan yang mantap dan teguh untuk menangani risiko AML/CFT. BNM juga menilai tahap pematuhan keseluruhan institusi pelapor terhadap piawaian pengawalseliaan Bank. Penilaian bersasar yang khusus kepada sektor juga telah dijalankan, contohnya dari segi kualiti dan kecukupan penyerahan Laporan Transaksi Mencurigakan (Suspicious Transaction Report, STR). Hasil daripada semakan yang dibuat, tindakan penguatkuasaan telah diambil terhadap DNFBP melalui perintah arahan dan penalti monetari terhadap ketidakpatuhan.

BNM terus memajukan penggunaan penyelesaian teknologi penyeliaan (Suptech) dalam menyokong aktiviti penyeliaannya. Pada tahun 2023, penilaian automatik terhadap pelaksanaan sekatan kewangan bersasar oleh institusi pelapor telah berjaya dilaksanakan. Penyelesaian Suptech juga membolehkan penyelia mempunyai profil terkini institusi pelapor dalam sektor DNFBP.

Bagi meningkatkan pengawasan, BNM bekerjasama dengan pihak berkuasa pengawalan dan penyeliaan DNFBP yang lain untuk menggalakkan penjajaran dan penyelarasan inisiatif yang lebih baik. Pada tahun 2023, Bank telah memulakan penyeliaan bersama akauntan buat kali pertama dengan Institut Akauntan Malaysia (Malaysian Institute of Accountants, MIA) untuk menilai dan meningkatkan pematuhan AML/CFT dalam bidang perakaunan.

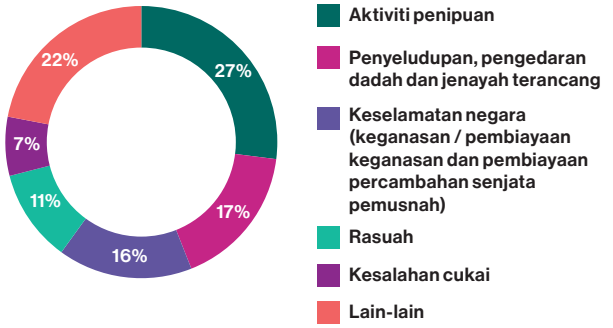
Perkongsian Risikan Kewangan dan Sokongan kepada Penguatkuasaan Undang-Undang

BNM kekal komited untuk berkongsi risikan kewangan secara berkesan melalui FIU untuk menyokong pengesanan dan pencegahan jenayah kewangan. Oleh itu, FIU bekerjasama rapat dengan LEA dalam negara, dan dimana berkaitan, FIU asing, untuk menyokong penyiasatan kewangan mengenai aktiviti ML/TF.

Pada tahun 2023, institusi pelapor telah mengemukakan 317,435 STR, dengan peningkatan sebanyak 31% daripada tahun sebelumnya. Aktiviti penipuan kekal sebagai kesalahan disyaki yang paling banyak dilaporkan dan menyumbangkan sebanyak 23% daripada jumlah STR yang dilaporkan. Selain itu, kesalahan lain yang turut dilaporkan terutamanya adalah berkaitan pengubahan wang haram, kesalahan cukai dan jenayah terancang. Bilangan STR yang diterima pada 2023 telah meningkat lebih dua kali sejak tahun 2020. Untuk memproses dan menganalisis jumlah besar STR yang diterima, BNM terus memanfaatkan teknologi, termasuk keupayaan analisis data. BNM telah menjalin kerjasama rapat dengan pihak berkuasa penyeliaan dan sentiasa berinteraksi dengan institusi pelapor untuk meningkatkan mekanisme dan kualiti pelaporan STR. Hal ini dicapai menerusi sesi libat urus dengan institusi pelapor tertentu atau dengan keseluruhan sektor, seperti Bengkel Pematuhan AML/CFT 2023 anjuran BNM untuk sektor insurans dan takaful. Sesi seumpama ini bertujuan untuk meningkatkan kesedaran mengenai piawaian pelaporan transaksi yang mencurigakan serta perkongsian risiko baharu dan modus operandi jenayah berisiko tinggi yang berleluasa.

FIU berkongsi secara aktif risikan kewangan dengan LEA dan lebih daripada 50 FIU asing pada tahun 2023 untuk menyokong penyiasatan merentasi sempadan. Kira-kira 71% daripada hasil risikan yang dikemukakan oleh FIU kepada LEA dan FIU asing pada tahun 2023 adalah berkaitan dengan jenayah berisiko tinggi[10] (Rajah 1).

Rajah 1: Penzahiran Risikan Kewangan Mengikut Kesalahan Berat pada Tahun 2023

Nota: "Lain-lain" termasuk jenayah berkaitan alam sekitar, pemerdagangan orang dan penyeludupan migran, aktiviti pengiriman wang haram dll.

Sumber: Bank Negara Malaysia

[10] Jenayah berisiko tinggi termasuklah penipuan, rasuah, jenayah terancang, penyeludupan dan pengedaran dadah, sebagaimana yang dikenal pasti di bawah Penilaian Risiko ML/TF Negara (National Risk Assessment, NRA) 2020, serta keganasan/pembiayaan keganasan dan pembiayaan percambahan.

Perkongsian risikan kewangan dan libat urus erat yang berterusan antara FIU dengan LEA telah menyokong siasatan terhadap jenayah berat seperti pengedaran dadah, penyeludupan, rasuah, jenayah terancang dan penipuan. Siasatan ini menyumbang kepada penahanan lebih 100 individu, rampasan hasil jenayah dan pengambilan semula hasil bernilai lebih daripada RM290 juta. Risikan kewangan yang dikemukakan juga telah menyokong pemantauan dan penyiasatan kes yang berkaitan dengan hal keselamatan negara[11].

Pusat Respon Scam Kebangsaan (National Scam Response Centre, NSRC)[12] yang ditubuhkan pada tahun 2022 terus memastikan tindak balas pantas terhadap penipuan kewangan dalam talian dan pendekatan yang lebih terselaras untuk membantu mendapatkan semula dana yang dicuri. Gambar Rajah 2 memberikan butiran lanjut tentang hasil utama NSRC.

Berlandaskan usaha NSRC, Portal Fraud Kebangsaan (National Fraud Portal, NFP) sedang dibangunkan untuk mengukuhkan lagi pertahanan Malaysia terhadap penipuan kewangan. NFP akan dilancarkan menjelang pertengahan tahun 2024 dan bertujuan untuk meningkatkan keupayaan NSRC untuk bertindak balas terhadap penipuan, yang melangkaui pendekatan penguatkuasaan tradisional. Payment Network Malaysia Sdn. Bhd. (PayNet) yang beroperasi sebagai pengendali infrastruktur pembayaran di Malaysia akan memainkan peranan utama dalam NFP.

NFP dijangka dilengkapkan dengan ciri-ciri untuk menyokong analisis sebelum dan selepas pengesanan penipuan. Kemudahan ini seterusnya akan mempercepat tempoh pengesanan dana yang dicuri dan memudahkan tindakan segera diambil terhadap penipu dan pencuri. NFP direka bentuk dengan keupayaan utama untuk:

- meningkatkan lagi automasi proses pengesanan untuk meningkatkan pemulihan dana yang dicuri dengan lebih baik. Pengautomasian proses ini bergantung pada capaian data dan maklumat yang boleh dipercayai dalam ekosistem pembayaran. Untuk menjayakan matlamat ini, NFP memudahkan penyelarasan data transaksi daripada pelbagai sumber. NFP juga memudahkan perkongsian maklumat yang lebih meluas antara institusi kewangan untuk membolehkan dana yang dicuri dalam akaun yang disyaki disekat dengan cepat, sementara siasatan lanjut dijalankan.

- menyokong penilaian dan pengenalpastian pemegang akaun keldai[13] berasaskan data. NFP akan menggalakkan penyeragaman yang lebih berstruktur terhadap pengelasan akaun keldai oleh institusi kewangan dan akan berfungsi sebagai pangkalan data menyeluruh berkaitan dengan akaun keldai. Dengan capaian yang lebih luas terhadap maklumat yang boleh dipercayai, ciri dalam NFP ini dijangka dapat menambah baik cara institusi kewangan mengenal pasti akaun keldai dan menjadi panduan untuk tindakan seterusnya. Tindakan ini mungkin melibatkan usaha mengehadkan dan menyekat penggunaan akaun, serta menjalankan pemantauan yang dipertingkatkan terhadap akaun keldai.

Gambar Rajah 2: Hasil Utama NSRC pada Tahun 2023

Hasil Utama NSRC pada Tahun 2023
Membuka 8,754 kertas siasatan melibatkan penipuan dan mengeluarkan perintah pembekuan ke atas akaun kutipan yang disasarkan yang melibatkan jumlah sehingga RM69 juta.
Mengenal pasti dan mengekang 59,684 akaun keldai yang disyaki untuk mencegah berbilang lapisan pindahan wang untuk menyembunyikan punca dana haram.
Menjawab 66,997 panggilan orang awam berkaitan penipuan dalam talian, dengan 25,991 panggilan yang membabitkan mangsa penipuan.

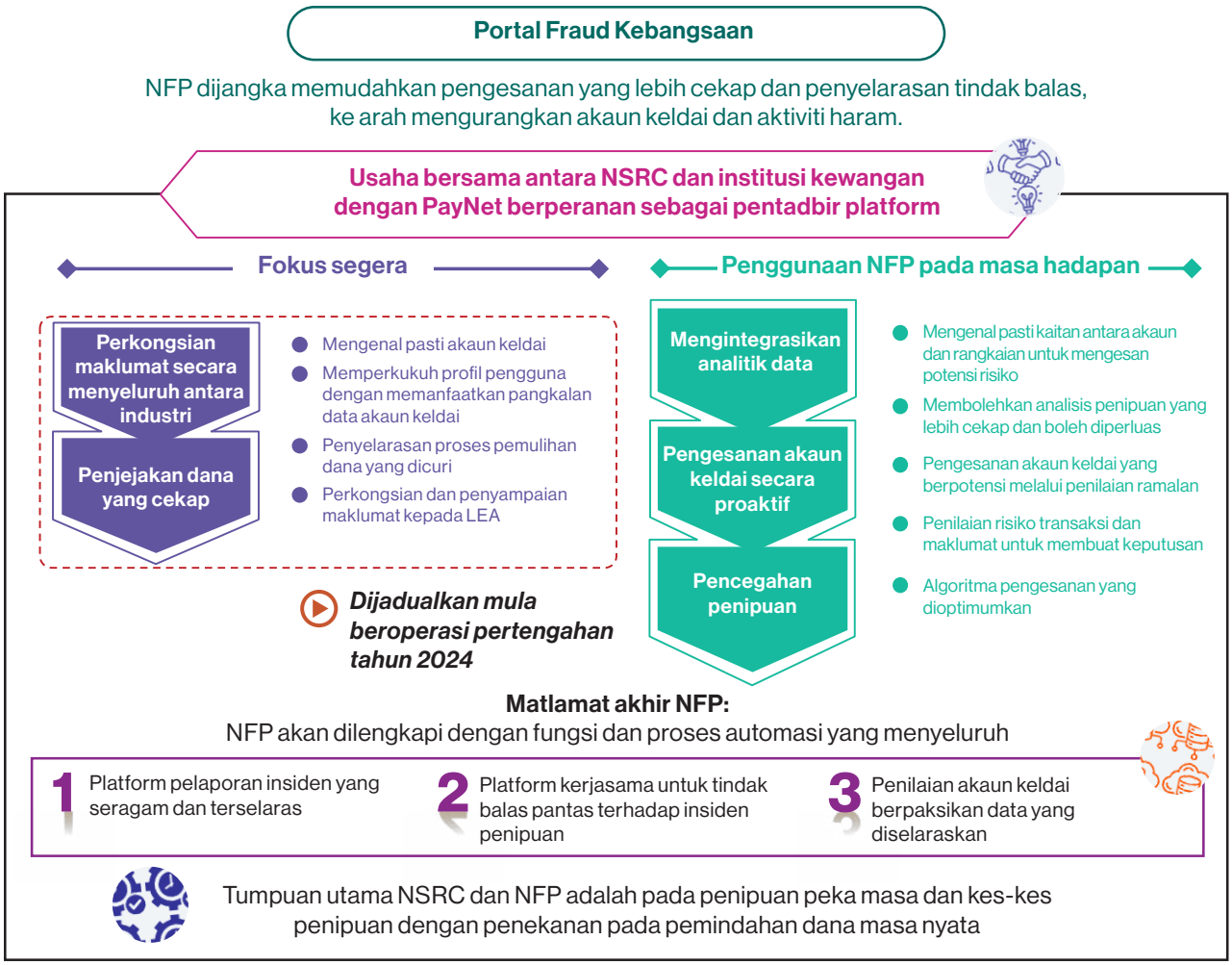
Sumber: Data daripada NSRC setakat bulan Disember 2023

[11] Keselamatan negara meliputi hal-hal seperti keganasan, pembiayaan keganasan dan pembiayaan percambahan.

[12] NSRC ialah usaha bersama antara Pusat Pencegahan Jenayah Kewangan Nasional (National Anti-Financial Crime Centre, NFCC), Polis Diraja Malaysia (PDRM), BNM, dan Suruhanjaya Komunikasi dan Multimedia Malaysia (SKMM) serta institusi kewangan dan syarikat telekomunikasi.

[13] Pemegang akaun keldai ialah individu yang membenarkan akaun mereka digunakan oleh orang lain untuk mendepositkan dana hasil penipuan.

Gambar Rajah 3: Portal Fraud Kebangsaan (NFP)

Sumber: Bank Negara Malaysia

Pada masa hadapan, NFP mungkin disertakan dengan fungsi tambahan yang menyediakan penilaian ramalan untuk memudahkan tindakan awal memerangi penipuan. Hal ini mungkin melibatkan usaha untuk mengesan dan menghentikan transaksi yang disyaki sebagai penipuan untuk mengurangkan kerugian penipuan. Fungsi tambahan ini juga akan membolehkan kes penipuan dilaporkan kepada PDRM dengan lebih pantas dan tindakan undang-undang dapat diambil dengan lebih cepat.

Langkah Selanjutnya

BNM beriltizam untuk memelihara integriti sistem kewangan Malaysia. Pada tahun 2024, tumpuan akan diberikan pada usaha pelaksanaan strategi dan pelan tindakan yang digariskan dalam Pelan Hala Tuju. Secara keseluruhan, pelaksanaan strategi dan pelan tindakan ini akan meningkatkan dan mengukuhkan rejim AML/CFT/CPF Malaysia serta usaha negara memerangi jenayah kewangan.

Pendekatan Penguatkuasaan BNM dan Penzahiran Tindakan Penguatkuasaan

Dalam melaksanakan mandatnya, BNM menggunakan kuasanya untuk mengambil tindakan penyeliaan dan penguatkuasaan terhadap institusi kewangan dan pihak lain yang melanggar undang-undang yang ditadbir oleh BNM. Tindakan ini penting untuk menggalakkan kestabilan kewangan, melindungi pengguna dan memelihara integriti sistem kewangan. BNM menzahirkan tindakan penguatkuasaan yang diambil sebagai pencegahan terhadap sebarang salah laku dan tingkah laku yang tidak bertanggungjawab pada masa akan datang.

Peranan Jawatankuasa Penguatkuasaan di BNM

Jawatankuasa Penguatkuasaan (Enforcement Committee, EC) bertanggungjawab untuk mempertimbangkan dan memutuskan tindakan penguatkuasaan yang akan diambil terhadap institusi kewangan yang melanggar undang-undang dan keperluan pengawalseliaan yang berkenaan (Gambar Rajah 1). Menggunakan kuasa yang diwakilkan oleh Gabenor di bawah peruntukan undang-undang masing-masing, EC bertindak untuk memastikan bahawa cadangan tindakan penguatkuasaan adalah berasaskan keputusan yang objektif, adil dan konsisten. EC dianggotai oleh para Timbalan Gabenor BNM dan Penolong Gabenor BNM yang bertanggungjawab terhadap hal-hal pengawalan, penyeliaan dan penguatkuasaan.

Gambar Rajah 1: Undang-undang yang Ditadbir oleh Bank Negara Malaysia pada Masa Ini

Akta Bank Negara Malaysia 2009
Akta Perkhidmatan Kewangan 2013
Akta Perkhidmatan Kewangan Islam 2013
Akta Institusi Kewangan Pembangunan 2002
Akta Perniagaan Perkhidmatan Wang
Akta Pencegahan Pengubahan Wang Haram, Pencegahan Pembiayaan Keganasan dan Hasil daripada Aktiviti Haram 2001
Akta Mata Wang 2020

Sumber: Bank Negara Malaysia

Rangka kerja penguatkuasaan dan penalti BNM

Keputusan penguatkuasaan yang diambil oleh BNM berpandukan kepada Rangka Kerja Penguatkuasaan dan Penalti (Enforcement and Penalty, EP). Rangka Kerja EP menggariskan jenis tindakan penguatkuasaan[1] yang disediakan di bawah undang-undang yang ditadbir oleh BNM dan turut menyediakan panduan khusus mengenai penentuan tindakan penguatkuasaan yang sesuai, termasuk pengiraan penalti monetari. Pertimbangan utama yang diambil kira dalam keputusan ini adalah tahap keseriusan pelanggaran. Penentuan tahap keseriusan dibuat dengan menilai pelbagai faktor, termasuk sebarang kesan buruk ke atas pihak ketiga atau orang awam akibat pelanggaran itu, dan sama ada pelanggaran itu menandakan kegagalan tadbir urus dan kawalan yang lebih serius dalam institusi kewangan.

Sekiranya penalti monetari dipertimbangkan, undang-undang BNM yang berkaitan menetapkan penalti maksimum yang boleh dikenakan. Dalam kerangka ini, EC akan menentukan penalti yang sesuai dan seimbang selepas mengambil kira faktor-faktor yang memberatkan dan mengurangkan seperti tahap keseriusan pelanggaran, tahap ketelitian dan usaha wajar yang diambil untuk mengurangkan pelanggaran, serta keberkesanan tindakan yang diambil untuk mencegah salah laku pada masa hadapan. Selain itu, EC juga mempertimbangkan kesan pencegahan daripada tindakan penguatkuasaan bagi memantapkan lagi kekukuhan budaya pematuhan.

[1] Jenis tindakan penguatkuasaan termasuk penalti monetari pentadbiran (*administrative monetary penalty,* AMP), arahan untuk membetulkan pelanggaran, dan teguran awam atau persendirian.

Gambar Rajah 2: Gambaran Keseluruhan Proses Penguatkuasaan Bank Negara Malaysia

Sumber: Bank Negara Malaysia

Penzahiran tindakan penguatkuasaan

Sejak tahun 2019, tindakan penguatkuasaan diterbitkan menerusi laman sesawang BNM. Notis yang diterbitkan itu menyatakan butiran mengenai pelanggaran, termasuk peruntukan undang-undang berkaitan yang dilanggar, penerangan mengenai jenis kesalahan dan tindakan penguatkuasaan yang diambil. Sekiranya pesalah laku merupakan pihak yang dikawal selia oleh BNM, maklumat juga diberikan mengenai sebarang tindakan yang diperlukan atau yang diambil untuk membetulkan pelanggaran peraturan tersebut. BNM juga menzahirkan maklumat agregat mengenai tindakan penyeliaan dan penguatkuasaan dalam laporan tahunan BNM.

BNM mengambil langkah untuk menzahirkan tindakan penguatkuasaannya sebagai kaedah untuk memastikan akauntabiliti bagi tindakan penguatkuasaan yang diambil serta menggalakkan keyakinan orang awam terhadap peranan BNM sebagai pengawal selia sistem kewangan. Seperti yang dinyatakan sebelum ini, penzahiran tersebut juga berfungsi sebagai langkah penghalang yang berkesan terhadap pelanggaran dan salah laku pada masa hadapan di samping memberikan iktibar kepada penggiat lain dalam industri.